

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO

GJYKATA KUSHTETUESE

УСТАВНИ СУД

CONSTITUTIONAL COURT

Priştine, 25 Kasım 2016
Nr. Ref.: RK1005/16

KABUL EDİLMEZLİK KARARI

Başvuru No: KI05/16

Başvurucu

Gani Govori

Kosova Yüksek Mahkemesinin Rev.nr222/2015 sayı ve 19 Ağustos 2015 tarihli kararı hakkında anayasal denetim başvurusu

KOSOVA CUMHURİYETİ ANAYASA MAHKEMESİ

Mahkeme Heyeti:

Arta Rama-Hajrizi, Başkan
Ivan Čukalović, Başkanvekili
Altay Suroy, Üye
Almiro Rodrigues, Üye
Snezhana Botusharova, Üye
Bekim Sejdiu, Üye
Selvete Gërzhaliu-Krasniqi, Üye
Gresa Caka-Nimani, Üye

Başvurucu:

1. Başvuru Priştine mukimi Gani Govori (bundan böyle: başvuru) tarafından teslim edilmiş olup, başvuru Hamdi Podvorica temsil etmiştir.

İtiraz Edilen Karar

2. Kosova Yüksek Mahkemesinin Rev.nr222/2015 sayı ve 19 Ağustos 2015 tarihli kararına itiraz etmiştir.
3. İtiraz konusu karar 30 Eylül 2015 tarihinde başvurucuya teslim edilmiştir.

Başvurunun Konusu

4. Başvurunun konusu Kosova Cumhuriyeti Anayasasının (bundan böyle: Anayasa) 24. maddesi [Kanun Önünde Eşitlik], 31. maddesi [Adil ve Tarafsız Yargılanma Hakkı], 46. maddesi [Mülkiyetin Korunması], 49. maddesi [Çalışma ve Mesleğini İcra Etme Hakkı] ve 51. maddesiyle [Sağlık Güvenliği ve Sosyal Güvenlik] güvence altına alınan hakları ihlal ettiği ileri sürülen karar hakkında anayasal denetim talebidir.

İlgili Hukuk

5. Başvuru Anayasa'nın 113.7 fıkrası, 03/L-121 sayılı Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi Hakkında Kanun (bundan böyle: Kanun) 47. maddesi ve Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün (bundan böyle: İçtüzük) 29. kuralına dayandırılmıştır.

Başvuru Süreci

6. Başvurucu 11 Ocak 2016 tarihinde Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesine (bundan böyle: Mahkeme) başvurusunu teslim etmiştir.
7. Mahkeme Başkanı 12 Şubat 2016 tarihinde Üye Ivan Ćukalović'i raportör yargıç olarak görevlendirmiş, Üyeler Altay Suroy (başkan), Bekim Sejdiu ve Selvete Gërxhaliu-Krasniqi'den oluşan Ön İnceleme Heyeti'ni belirlemiştir.
8. Mahkeme, başvurunun kaydedildiğini 1 Mart 2016 tarihinde başvurucuya bildirmiş ve başvurunun bir nüshasını Yüksek Mahkemeye göndermiştir.
9. Ön İnceleme Heyeti 20 Ekim 2016 tarihinde Raportör Yargıç'ın raporunu inceledikten sonra Mahkeme Heyetine başvurunun kabul edilmezliği yönünde teklif sunmuştur.

Olguların Özeti

10. Başvurucu 1984 yılından 2000 yılına kadar Kosova Emeklilik ve Maluliyet Sigortasına Çıkar Özyönetimi Birliğinde (bundan böyle: ÇÖB) arşiv görevlisi olarak iş ilişkisinde bulunmuştur.
11. Kosova'da UNMIK Geçici Yönetiminin kurulmasının ardından 2000/10 sayılı Yönetmeliğe istinaden Kosova Sağlık ve Sosyal Refah İdari Departmanı (bundan böyle: İdari Departman) kurulmuş ve bunun üzerine mezkur İdari Departmanın personel ihtiyaçları için belli pozisyonlar için iş ilanı verilmiştir.

12. Başvurucu ilanı yapılan pozisyonlardan birine başvurmuş ve 7 Kasım 2000 tarihinde yapılan eleme sonucunda başvurduğu pozisyona kabul edilmediği kendisine bildirilmiştir.
13. Başvurucu, personel alımı usulüne karşı 3 Mart 2001 tarihinde Priştine Belediye Mahkemesine şikayette bulunmuştur.
14. Priştine Belediye Mahkemesi 12 Aralık 2006 tarihinde çıkardığı kararla [C1.nr.71/2003 sayılı karar] başvurusunun şikayetini reddetmiştir.
15. Başvurucu, Priştine Belediye Mahkemesinin kararına [C1. nr. 71/2003] Priştine Bölge Mahkemesinde itiraz etmiştir.
16. Priştine Bölge Mahkemesi 30 Kasım 2010 tarihinde çıkardığı kararla [Ac.nr. 48/2008 sayılı karar] başvurusunun itirazını onayarak ilk derece mahkemesinin kararını [C1. nr. 71/20013] bozmuş ve davanın yeniden görüşülmesi için dosyayı ilk derece mahkemesine iade etmiştir.
17. Priştine Belediye Mahkemesi 14 Mart 2012 tarihinde yeniden yargılama sonucunda [C.nr. 2591/10 sayılı kararla] başvurusunun itirazını temelden yoksun bularak reddetmiştir. Belediye Mahkemesi kendi karar gerekçesinde şu ifadelerle yer vermiştir:

[...] Kosova'da uluslararası idare kurulduktan sonra, çalışanlar ve eski çalışanlara, savaş öncesi dönemdeki pozisyonlarıyla benzer olabilen görev yerleri için açılan ilanlara eşit şartlarda başvurma hakları tanınmış; ancak başvuran adaylar Çalışma ve Sosyal Refah Bakanlığının 02/2002 sayılı Yönetim Yönergesinin 6. maddesi gereğince resmi ve idari anlamda birbirleriyle eşitti.

18. Başvurucu, Belediye Mahkemesinin [C.nr. 2591/10 sayılı karar] kararına karşı İstinaf Mahkemesine itiraz dilekçesi vermiştir.
19. İstinaf Mahkemesi 29 Aralık 2014 tarihinde [Ac. nr. 4052/2012 sayılı kararla] başvurusunu itirazını reddetmiş ve Priştine Belediye Mahkemesinin kararını [C.nr. 2591/10 sayılı karar] onamıştır.
20. Başvurucu, İstinaf Mahkemesinin kararına karşı [Ac. nr. 4052/2012 sayılı karar] Yüksek Mahkemeye revizyon başvurusunda bulunmuştur.
21. Yüksek Mahkeme 19 Ağustos 2015 tarihinde [Rev. nr. 222/2015 sayılı kararla] başvurusunun revizyon başvurusunu reddetmiş ve alt derece mahkemelerinin kararlarının tamamını onamıştır. Yüksek Mahkeme karar gerekçesinde şunları belirtmiştir:

Yeni kurumların kurulmasıyla 2000/10 sayılı Yönetmeliğe istinaden Sağlık ve Sosyal Refah İdari Departmanı Kosova'da sağlık ve sosyal refahın yönetim ve idaresinden sorumlu organ olarak kurulmuş olup, savaş öncesi dönemin hiçbir kurumunun ardılı değildir. Bu durum bu kurumun Kosova Emeklilik ve Maluliyet Sigortası ÇÖB'ün halefi olmadığı anlamına gelir. Bu nedenle davanın davacıya iş ilişkisini

sürdürme yükümlülüğü yoktur. Kurulan kurumlara yeni personel alımı Kosova'da kamu çalışanlarının istihdamına yönelik hukuki kurallar çerçevesinde ilan yoluyla yapılmış olup, bu ilana başvuru yapılmış ancak işe kabul edilmemiştir. Bu nedenle maddi hukukun yanlış uygulanışına ilişkin her revizyon başvurusu kabul edilemezdir.

Başvurucunun İddiaları

22. Başvurucu, kanun önünde eşitlik, adil ve tarafsız yargılanma, mülkiyetin korunması, çalışma ve mesleğini icra etme ile sağlık güvencesi ile sosyal güvenlik haklarının ihlal edildiğini iddia etmiştir.
23. Başvurucu, Yüksek Mahkemenin gerekçesinin temelden yoksun ve dayanaksız olduğunu görüşündedir.
24. Başvurucu Mahkeme'den, Kosova Cumhuriyeti Anayasası'na ilişkin listelenmiş olan ve kendi aleyhinde işlenmiş olan ihlalleri doğrulamasını ve Kosova Yüksek Mahkemesinin Rev. nr. 222/2015 sayı ve 19 Ağustos 2015 tarihli kararını hükümsüz ilan edip Anayasa Mahkemesi kararına uygun şekilde Kararının yeniden görüşülmesi Yüksek Mahkeme'ye iadesini talep etmiştir.

Başvurunun Kabul Edilirliği

25. Mahkeme öncelikle başvurunun Anayasada belirtilmiş ve Kanun ile İçtüzükte ayrıntıları verilmiş olan kabul edilirlilik koşullarının yerine getirip getirmediğini değerlendirmek durumundadır.
26. Mahkeme bununla ilgili olarak Anayasa'nın 113. maddesine [Yargılama Yetkisi ve Yetkili Taraflar] atıfta bulunur. Hüküm şöyledir:
 1. *Anayasa Mahkemesi, yasal şekilde sadece yetkili makamlarca açılmış davalar hakkında karar verir.*
 7. *Yasalarla belirlenen tüm yasal yollar tükendikten sonra bireyler, kamu otoriteleri tarafından kendi bireysel hak ve özgürlükler ihlal edildiğinde dava açma haklarına sahiptirler.*
27. Mahkeme ayrıca Kanun'un 48. maddesine (Başvurunun Kesinleştirilmesi) atıfta bulunmuştur. Madde şöyledir:

İstem müracaatında bulunan kişi, isteminde hangi hak ve özgürlüğünün ihlal edildiğini tahmin ettiğini ve müracaatta bulunan kişinin itirazda bulunmak istediği kamu otoritenin somut işleminin hangisi olduğu konusunda doğru bir açıklama yapmakla görevlidir.
28. Mahkeme, İçtüzük'ün 36. kuralı (1) (d) ve (2) (b) bentlerini de dikkate almıştır. Kural şöyledir:

(1) Mahkeme başvuruları yalnız şu hallerde görülebilir:

[...]

d) Başvuru *prima facie* olarak açıkça temellendirildiği veya temelden yoksun olmadığı zaman.

ve

(2) Mahkeme şu kanaatlere vardığında başvuruyu açıkça temelden yoksun olduğunu ilan eder:

b) Sunulan maddi unsurların herhangi bir şekilde Anayasa ihlali iddialarını gerektirmediği zaman;

29. Mahkeme başvurusunun, kanun önünde eşitlik, adil ve tarafsız yargılanma, mülkiyetin korunması, çalışma ve mesleğini icra etme ile sağlık güvencesi ile sosyal güvenlik haklarının ihlal edildiği yönündeki iddiasını hatırlatır.
30. Başvurucu, ihlalin Yüksek Mahkeme ile alt derece mahkemeleri kararlarındaki gerekçelerin temelden yoksun ve dayanaksız olduğundan meydana geldiğini ileri sürmüştür.
31. Mahkeme başvurusunun kendi şikayetine usule ilişkin herhangi bir gerekçe veya maddi dayanak sunmadığını tespit etmiştir. O sadece Anayasa'nın mezkur haklara ilişkin hükümlerine atıfta bulunmuş olup, iddia edilen anayasal ihlalin neden ve nasıl meydana geldiği yönünde herhangi bir açıklama yapmamıştır.
32. Başvurusunun dava sonucundan memnuniyetsizliğine ilişkin basit olgu, başvurusunun Anayasa ve AİHS ile güvence altına alınmış olan haklarının ihlalinin iddia etmek suretiyle başarılı ve kabul edilir bir başvuru sunmuş olduğu anlamına gelmez.
33. Bunun sonucu olarak Mahkeme, İdari Departmanın ÇÖB'ün halefi olmadığından İdari Departmanın başvurusunun iş ilişkisini sürdürme veya personel alımı esnasında başvurucuya öncelik tanıma yükümlülüklerinin bulunmadığı için İstinaf Mahkemesi ile diğer derece mahkemelerinin başvurusunun şikayetini temelden yoksun bularak reddettiklerini tespit etmiştir. Bu neticeye göre yapılan eleme sonucunda başvuru işe alınmamıştır.
34. Aslında Mahkeme, Yüksek Mahkeme ile diğer derece mahkemelerinin yargılama sürecinde doğrulanmış olan olgusala duruma dayanarak gerekçelerini açık bir şekilde sunup doğru tespitlerde bulduklarını değerlendirmiştir. Diğer yandan başvuru Yüksek Mahkeme kararıyla haklarının neden ve nasıl ihlal edildiklerini açıklamamıştır.
35. Mahkeme devamında başvurusunun Anayasa ile güvence altına alınan haklarının ihlal edildiğini gösterecek ve bu ihlallere ilişkin iddialarına mesnet oluşturacak *prima facie* türünden herhangi bir delil sunmadığı

görüştüğüdür. (bkz. *Tafil Qorri ve Mehdi Syl*a tarafından yapılan KI19/14 ve KI21/14 sayılı başvurular; Kosova İstinaf Mahkemesinin CA.nr. 2129/2013 sayı ve 5 Aralık 2013 tarihli kararı ile Kosova İstinaf Mahkemesinin CA.nr. 1947/2013 sayı ve 5 Aralık 2013 tarihli kararı hakkında anayasal denetim başvurusu).

36. Mahkeme, derece mahkemelerince uygulanan yargılama usullerinde süreçlerin adaletsiz veya keyfi olduklarını veya başvurucaunun Anayasa ile güvence altına alınmış olan hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğini gösterecek bir şey bulunmadığını değerlendirmiştir. Dolayısıyla Mahkeme, Anayasa ihlaline ilişkin beyanın temelden yoksun olduğunu tespit etmiştir.
37. Netice olarak Mahkeme, başvuru anayasal esaslara göre açıkça temelden yoksun olup İçtüzüğü'nün 36. kuralı (1) (d) ve 2 (b) bentleri uyarınca kabul edilmez olduğu ilan edilmesini gerektiğini tespit etmiştir.

BU SEBEPLERDEN DOLAYI

Anayasa'nın 113.7 fıkrası, Kanun'un 48. maddesi ve İçtüzüğü'nün 36. kuralı (2) (b) bendi uyarınca Kosova Anayasa Mahkemesi'nin 20 Ekim 2016 tarihinde yapılan duruşmasında oybirliğiyle:

- I. Başvurunun kabul edilmez olduğunun İLANINA,
- II. Kararın taraflara TEBLİĞ EDİLMESİNE,
- III. Kanununun 20.4 maddesi uyarınca bu kararın Resmi Gazetede YAYIMLANMASINA karar verilmiştir.
- IV. İşbu kararın derhal yürürlüğe girer.

Raportör Yargıç

Anayasa Mahkemesi Başkanı

Ivan Čukalović

Arta Rama-Hajrizi